

(pàg. 9), sinó que *y* era *i* és el resultat normal de *G'L* (i *L+y*) — diferent de *j* < *ll* — a les Illes Balears i gran part del català oriental (*BLLIC*, IV, 268; *BDC*, VIII, 22). || Encara que l'autor exclou del seu estudi les formes catalanes no frontereres (pàg. 18), caldrà comptar també entre els tipus d'aquesta eina pirinenca l'*arada mussa* asimètrica de fusta, pròpia de l'Alt Empordà, que ha estat descrita recentment pel Sr. R. Violant i Simorra (*Síntesis etnográfica del Pirineo español y problemas que suscitan sus áreas y elementos culturales*, Zaragoza 1950, pàg. 27). || Cal també advertir alguns petits errors en la transcripció dels mots catalans, com *coltel* (pàgs. 19, 21, 25, 27) per *coltell*, i *llaure* (pàg. 25) per *llaura*; el proverbi rossellonès citat «Calpas many posar l'apè davant dels bous» (pàg. 8), és, en realitat, «Cal pas mai passar l'aper davant dels bous».

Aquests petits detalls no entelen l'excel·lència de l'assaig del Prof. Alvar, el qual presenta l'estimable novetat d'atendre a les àrees lèxiques, i no limitar-se als límits fonètics i morfològics, com solen fer quasi tots els investigadors de geografia lingüística.

M. SANCHIS i GUARNER

ARMANDO DE LACERDA: *Análise de expressões sonoras de compreensão*. Coimbra 1950. 248 pàgs. («Acta Universitatis Conimbrigensis».)

El Sr. Lacerda havia publicat anys enrera un treball sobre els *Comportamientos tonales vocálicos en español y portugués* (1945, amb la col·laboració de la Sra. M. J. Canellada) i uns *Estudios de fonética y fonología catalanas* (1948, amb la col·laboració del Sr. A. M. Badia i Margarit).¹ És, doncs, un especialista de les qüestions de fonètica peninsular el qui publica el present volum.

L'autor tracta de resoldre el problema següent: l'entonació significativa — ell en diu l'«expressió» — d'una frase, d'un mot, ¿va o no va lligada als fenòmens físics i fisiològics que acompanyen la seva emissió? Un mateix fonema, *a*, per exemple, pot expressar molts sentiments diversos (dubte, fastig, sorpresa, entusiasme, etc.); el Sr. Lacerda es pregunta si existeixen relacions constants entre els caràcters del fonema *a* i els sentiments que pot traduir.

L'element fisiològic queda determinat per l'ús dels aparells d'enregistrament gràfic de la física moderna: totes les modalitats sonores, fins i tot les menys importants, tenen correspondència en la corba obtinguda.

L'element psicològic és objecte d'una classificació analítica preliminar. L'autor identifica uns cinquanta tipus diversos d'«aspectes de l'expressió» (rapidesa, precisió, satisfacció, sorpresa, acceptació, incertesa, interrogació, descripció, tristesa, estima, menyspreu, hostilitat, admiració, etc.). Per tal d'estudiar-los enregistra la veu d'un subjecte parlant, que prova de posar-se en circumstàncies imaginàries convenients. La veu enregistrada, després d'una preparació seriosa del subjecte, és escoltada diverses vegades per notar-ne els caràcters subjectius; per altra banda, l'autor estudia el *cronograma* de la mateixa paraula. Obté la *línia tonal* (freqüència del so en funció del temps), a la

1. Vegeu recensions d'aquestes dues obres, per A.-M. BADIA I MARGARIT i M. SANCHIS I GUARNER, en *ER*, I (1947-1948), 203-204 i 225-226, respectivament.

qual imposa una *poligonació*, o sia la inscripció d'una línia poligonal molt veïna de la corba: la línia tonal resulta partida així en un cert nombre de segments de dreta d'inclinacions diferents.

L'interval de poligonació és la diferència d'abscissa entre les dues extremitats d'un segment de la línia poligonal; aconsegueix uns centèsims de segon, mentre l'error absolut sobre la determinació dels instants és d'un mil·lèsim de segon: la precisió relativa resulta, doncs, superior al deu per cent. A cada interval de poligonació es nota la variació total de freqüència i la variació per segon, o sia la derivada de la freqüència respecte al temps.

Amb aquest mètode l'autor estudia seixanta-sis emissions diferents. Observa que la variació dels factors acústics acompanya l'aparició d'aspectes sonors diferenciats, que tenen el valor d'aspectes expressius de comprensió. Les modalitats diverses de l'expressió resulten de la conjugació d'aquells aspectes expressius. Agrupa els aspectes expressius en una classificació de triple entrada, segons el to (constant, ascendent, descendent), la qualitat (constant, progressiva, regressiva) i la tensió (constant, creixent, decreixent) dels aspectes sonors corresponents.

L'autor pot arribar a la mobilitat extrema de la fisonomia sonora d'una expressió. Ha provat de reiterar tres vegades una mateixa emissió en condicions idèntiques: «Na realidade», diu, «a segunda e terceira emissões não são repetições da primeira, visto não ser possível repetir-se uma dada emissão. Sucede, por vezes, ficarem muito semelhantes, mas nunca se dá o caso de ficarem iguais».

Llavors ens preguntarem si l'instrument de precisió utilitzat per a obtenir les mesures té un ús justificat. Només s'hi poden mesurar amb tanta cura les grandors ben definides: no sembla pas que sigui escaïent aquí.

Però encara que no obtingui resultats matemàtics, sinó dades que semblen força generals, l'autor ha fet un esforç interessant per tal de plantejar el problema d'una tècnica nova.

Enric GUITER

WERNER BEINHAUER: *Das Tier in der spanischen Bildsprache*. [Hamburg, Ibero-Amerikanisches Forschungsinstitut], 1949. 136 p. (HRSt, B, XX.)

C'est un vaste recueil de locutions, comparaisons et métaphores, basées sur les termes du règne animal, recueil constitué avec un sens aigu du langage imagé et qui comprend près de trois mille tournures. Il est limité à la langue commune actuelle: les exemples sont empruntés uniquement à la langue vivante, toute considération linguistique, sur des questions de fréquence, de nuances sociales et individuelles, toute préoccupation d'ordre historique ou littéraire a été écartée. C'est que le présent volume fait partie d'une série de recherches dont les premiers éléments ont été publiés par l'auteur dans les «Romanische Forschungen», LV (1944), sous le titre *Der menschliche Körper in der spanischen Bildsprache*, devant former, avec leur suite, des *Beiträge zur spanischen Metaphorik*. Par ailleurs, l'aspect linguistique de ce genre d'idiomatismes a été jadis étudié, sur un plan plus général, par R. RIEGLER, *Das Tier im Spiegel der Sprache* («Neusprachliche Abhandlungen aus den Gebieten der Phraseologie, Realien, Stilistik und Synonymik unter Berücksichtigung der Etymo-